

DEBRECZEN

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
Debrecen, Bajcsy-Zsilinszky Endre-u. 1.
(Bika Bórház). Telefon: 113. szám.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLO
Független Kisgazda, Földmunkás és Polgári Párti újság

Előfizetést egyelőre nem veszünk fel.
Egyes szám ára: hétköznap (4 oldal)
valamint vasárnap (8 oldal) 20 pengő.

Szélfegyzeteket

kívánunk főzni a Magyar Kommunista Párt vasárnap tartott debreceni választói gyűléséhez. Kezdjük a külsőségekkel. Örömmel láttuk a nemzeti színek domináns megjelenését. Reméljük szívből valók és nemcsak ilyenkor választások előtt tűnnek fel a kommunisták gyűlésén. Viszont már nem nevezhető szerencsésnek a Kossuth-szobor telegatása képekkel és választási dekorációkkal.

Kállai Gyula miniszterelnökségi államtitkár beszédét kíváncsian vártuk, annál is inkább, mert Debrecenből indult el zsurnalisztikai és politikai pályafutása. Most vártunk volna tőle, mint a Kisgazda Párt öcsarlását, annál is inkább, mert ő tudhatta legjobban, mennyit küzdött ez a párt a germán terjeszkedés, a fasizmus és a nyilas uralom ellen. Kállai Gyula beszédének nagy részét a Kisgazda Párt elleni támadás tette ki. Az ismert szólamokat hangoztatta, azzal a különbséggel, hogy beszédében saját magát is megcáfolta. Ugyanis beszédének első felében azt állította, hogy a reakciók szavazatainak köszönhető a párt budapesti győzelmét, beszéde további folyamán pedig megráta a budapesti munkásszervezők azért, hogy a Kisgazda Pártra szavaztak. Azután egyszerűen papírosodalmányok minősítette a budapesti eredményt, melyet szerinte egyszerűen elsöpört a munkásság kivonulása a pesti utcákra. Egyáltalán nem demokratikus elveknek megfelelő fel fogás, ha egy tiltkos és titiz választás eredményét egyszerűen semmivé lehetne tenni utcai felvonulásokkal, tüntetésekkel, erőszak alkalmazásával. Így aztán nem esoda, ha hamisan esengett Kállai beszédében a demokrácia hangoztatása. Demokrácia szószórinti értelme is a népakarat megnyilvánulása. Még nem igen báloltuk, hogy demokratikus országokban a népakarat megnyilvánulási formája utcai tüntetés volna, sokkal inkább a szabad választás.

Nagy teret szentelt Kállai Gyula beszédében a budapesti nehéz közlekedési viszonyoknak. Sajnálatos hallottuk, hogy Pesten napokon át nincs kenyér, hogy a dolgozók éhesen, rongyosan végzik az újjáépítés munkáját. Pedig Budapest közlekedését mégsem a kommunisták által sokat támadott Öry főispán intézi — ugyebár — hanem a budapesti elvtársak irányítják és a közlekedésügyi miniszter is soralkból emelkedett a miniszteri székre. Ezt azonban a szónok egy szóval sem említette, ellenben igyekezett még annak az ódiumát is a Kisgazda Pártra sózni.

Általában az volt az egész beszéd tendenciája, hogy mindaz a sok baj és nélkülözés, ami ebben az országban adódik, a Kisgazda Párt számlájára írható és mindaz, ami jó, az az ő érdemük. Kisebbségi önkényes számvetés. Mint ahogy önkényes az a törekvés is, mellyel a pénzügyi bajokért is a Kisgazda Pártot, már mint Oltványi pénzügyminisztert okolta. Megfelejtkezett róla, hogy mégis történt egy és más, mint egy reakciónyújtott háború csúfos elvesztése és ennek súlyos követ-

Nagy Ferenc újjáépítési miniszter és Balogh István államtitkár a politikai helyzetről, a Kisgazda Párt budapesti győzelméről, a párt célkitűzéseiről, a közös, vagy külön lista kérdéséről

A Független Kisgazda Párt sokezer fonyi közönsége előtt tartotta vasárnap választói nagygyűlését Pécsen.

A gyűlés főszónoka Nagy Ferenc újjáépítési miniszter volt. Oszinte örömmel vállaltuk a földreformot — mondotta — mert a 15 éves műnek egyik sarkalatos célja volt a földreform megvalósítása. Félrevezetés minden olyan állítás, amely szerint a Kisgazda Párti győzelem esetén a földreform törvény ereje megszűnik és a kisbirtokokból újra nagybirtokok lesznek. Magyarország birtokpolitikája örök időkre megváltozott. A magyar paraszt kezéből több semmiféle hatalom nem veheti el a földet.

Vállaljuk a második nagy reformot, a vezetőréteg megtisztításának reformját is. Nagyon jogos és igazságosnak tartjuk a magyar társadalomnak azt a követelést, hogy a háborús bűnösöket szigorúan meg kell büntetni. Nehézségeink ellenére is elmondhatjuk, hogy világszerte megbeszéltek érdekesül kísérik a magyar politikai életet. Politikailag megtaláltuk a helyes utat, amelyet ha meg tudunk tisztítani, örök életforrásként megtarthatjuk a jövőre. Gazdasági bajaink azonban még néhetetlenül nagyok. Dolgozunk kell reggél estig, leszállított életszínvonal mellett, mert csak így fog ránk köszönteni a jólét, amelyet mindnyájan olyan nehezen várunk. A dolgozók ne lázadozzanak szenvedések miatt, mert mindnyájan egy jobb világra szünetünk. Ennek a jobb világnak az eljövetele csak két körülmény akadályozhatja meg:

1. ha még egyszer visszatérhet a népelles reakciós rendszer, amely elnyomta és kizárta a magyar népet,
2. a magyar dolgozó társadalom egyik vagy másik rétege nem tud-

kézményel. Arról is megfélejtkezett, amit nemrég Vásáry István volt pénzügyminiszter tárt fel, hogy már februárban kész volt egy belső kényszerkioson terve, mellyel ha nem is egészen, de részben meg lehetett volna állítani az inflációs folyamatot, de ennek a tervnek a végrehajtása éppen a Kommunista Párt ellenzésén hiúsult meg. Aztán arra is emlékeztetünk, hogy Vásáry Istvánnak áprilisban voltak más tervei is a pénz értékének megóvására, de ezeknek pusztán felvetése is igen mérges, ellenzésre talált éppen a kommunista sajtóban. Könnyű most a felelősséget mások nyakába varrni.

De azt is tudni kell, hogy egy pénz értékét nemcsak az aranyfedezet, hanem az állampolgárok bizalma is adja. Nos ezt a bizalmat nem igen erősíti meg az olyan mondas, melyet Kállai Gyula alkalmazott beszédében a magyar pengőről. Még ennek a kifejezésnek az idézésétől is tartózkodunk, de elvégre néhány ezer ember fültannja volt az államtitkár úr „értékjelzőjének”, ami bizony alkalmas arra, hogy a pénzünk iránti bizalmatlanságot

na úrrá lenni a maga szenvedésén, nem kívánatos törekvés jelentkeznie az országban, vagyis, ha felborulna a belső rend.

A magyar politikai élet alakulása az elmúlt hónapokban nem volt egészen zavartalan — folytatta Nagy Ferenc —. Az együttműködés vállalása ellenére surlódások támadtak az egyes pártok között, de mégis azt kell mondanunk, hogy a délkelet európai országok között a magyar politikai élet a legegészségesebb. Ezt látják Moszkvától Washingtonig és Londonig.

Úgy érzem, hogy a választások előtt kötelességem megjelölni azokat az irányelveket, amelyeket a Független Kisgazda Párt követni kíván.

Az első ilyen irányelv a tiszta demokrácia, a második irányelv, amelyet követni akarunk és örök tudatában jogosan hirdethetjük: harc a reakció ellen. A harmadik irányelv, amelyet követni kívánunk, mindent megtenni az együttműködés érdekében. Kijelentjük, hogy még a klasszikus nyugati demokráciának magasabbrendű feladatát is szeretnénk megteremteni olyan értelemben, hogy azoknak a pártoknak, amelyek nem kapták többséget, nemcsak kritikai jogot biztosítunk, hanem eredményeik arányában részt juttatnánk a hatalomból.

A negyedik irányelvvel előre kell bocsátanom, hogy a budapesti választások után olyan híreket terjesztettek amennyiben a Kisgazda Párt győz. Magyarország külpolitikájában változás fog bekövetkezni. Kijelentjük, hogy mint az elmúlt 15 éven át, most is realpolitikát akarunk folytatni. Oszinte barátj békés külpolitikát kívánunk követni a Szovjet-Unitó irányában. Ugyanakkor a most megnyíló lehetőséget igyekeznünk kihasználni a magyar nemzet

növelje. Mikor hadakozunk, igen helyesen, a siberiek és valutázók ellen, helyes lenne, ha többé kevésbé felelős tényező, mint egy államtitkár, óvatosabban nyilatkozna pénzügyi dolgokról és pénzügyi értékéről. Mit várjunk akkor egy piaci árustól?

Kállai Gyula azzal is vádolta a Kisgazda Pártot, hogy befogadta a reakciósokat. Könnyű ezt csak úgy odavágni. Tessék bizonyítani is. Debreceni viszonylatban mi már többször felajánlottuk, tessék megvizsgálni: hol, melyik pártban vannak a nyilasok és egyéb reakciós elemek. A hatóságoknál megvan a nyilasok névsora, rendelkezésre áll a mult választásokról nyilas, kaszás, imredysta stb. pártajánlóinak listája. Hasonlítsuk csak össze a jelenlegi pártok tagnévsorával. A Kisgazda Párt nyugodtan néz egy ilyen „felülvizsgáló” elé. A konjunktúra-lovagokat, az átnyergelőket sem a Kisgazda Párt soraiban kell keresni, hanem sokkal inkább abban a pártban, melynek tagsági igazolványa sok esetben menlevelet jelent.

számára, hogy minél több oldalról nyilvánuljon meg felénk a világ segítő akarása.

Ha a Kisgazda Párt győz, a demokratikus irányt feltétlenül biztosítani fogjuk, de ezt összeegyeztetjük a magyar nép ősi tulajdonságaival, hazafiai és vallási hagyományával és így lesz belőle magyar demokrácia.

A magyar népek november 4-én kell ezek felett a kérdések felett dönteni és ha tisztánlátása nem fog hiányozni, akkor én a

döntés felől nem vagyok kétségben. Csak egyet kérek, adja az Úristen erre a döntésre áldását.

Nagy Ferenc beszéde után Kovács Béla országos főtítkár szólt fel és visszautasította a Kisgazda Párt ellen felhozott vádakait és követelte, hogy a rendőrség ne csak egy párt színezetét viselje. Konkrét vádakhoz hozott fel egyes vidéki rendőrségek ellen és tiltakozott a pártja ellen elkövetett túlkapások miatt.

Balogh államtitkár beszéde

A Független Kisgazda Párt vasárnap délelőtt nagygyűlést tartott Baján.

Balogh István dr. miniszterelnökségi államtitkár bevezetőül körvonalazta a jelenlegi, igen bizonytalan helyzetet és hangoztatta, hogy a pártok vezetői hivatásuk magaslátán állnak, felelősségük teljes tudatában eslekezzenek. Áldozatkészségben sincs hiány és ezen a terepen éppen a Kisgazda Párt vezet.

A budapesti választási eredmények után sokan kérdezték, hogyan lehet az, hogy a Kisgazda Párt sokkal több szavazatot kapott, mint ahány tagja van? A sikerben érdekes körülmények is közrejátszottak: a budapesti lakosság nem fogadta be a propagandának azt a módját, amelyet ezekben a választásoknál bevezettek és amely a multa emlékeztet. Legalább tíz mandátumot köszönhetünk egy miniszternek, nem kommunista párti, aki ezt mondotta: „Mi vörös Budapestet akarunk”. A budapestiek erre azt felelték, nem akarunk! Most az országos választásokról van szó.

A budapesti választások eredménye kétségkívül zavart okozott az első napokban. Felvonulásokra és különböző tüntetésekre került sor. Vidékről is aggasztó hírek érkeztek. Minden fe-

lelő, tényező tisztában volt azzal, hogy ez tovább nem mehet, mert a helyzet 3-4 hét múlva így fogott volna, hogy polgárháború lehet. Mindent el kell követnünk, hogy a magyar belpolitikában nyugalmi helyzetet teremtsünk. Ezért vetődött fel az a gondolat, hogy a demokratikus pártok — beleolvonva a Demokrata Néppártot és a Radikális Pártot is — úgynevezett közös listával induljanak. A debreceni konstrukciónál a polgári pártok bizonyos kisebbségbe szorultak és csak 40 százalékos arányban jutottak képviselőihez a Szociáldemokrata, a Kommunista Párt és a szakszervezetek 60 százalékaival szemben. Ma arról van szó, hogy bizonyos polgári többséget kapjunk. A közös listajom elfogadása esetén minden zavar nélkül, a munkáspártok beleegyezésével, tehát nem akaratuk ellenére kaptak meg a polgári többséget. Megkapjuk a többséget a parlamentben és a kormányban egyaránt. Sohasem a párt a fontos, hanem mindig a haza. Barki, aki bármit is ért a politikához, tudja, hogy sem a Kisgazda Párt, sem bármely más demokratikus párt nem tudja egyedül vinni az ország ügyeit. Ha megegyezéses többség alakul ki, úgyis nyilván ingyen, erőszak és vér nélkül hosszú ideig

A gyűlés többi szónoka jócskán alkalmazta a demagógia eszközeit és hangskáláját. A valódiságra nem adtak túlsokaj. Inkább arra törekedtek, hogy a szavazókörökökhöz minél többször kiváltásák a „követ nek” tekiáltást. Így aztán nem esodálkozunk azon, hogy Balogh Elemér azt állította, hogy ő osztotta fel éjlen szomjan a „Kis Újság”, a Kisgazda Párt pesti lapja főszerkesztőjének. Desewily Gyulának tízezer holdját Szabolcsban. A szónok nem igen törődött azzal a kis különbséggel, hogy nem a szerkesztőnek, hanem gróf Desewily Gyulának, a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara elnökének volt tízezer holdja Szabolcsban.

Aztán „elméletben” már eleszták a MÁV üzletigazgatóját, azzal nem igen törődtek, hogy a szabósi krupplinak a vásútra való szállítása nem a MÁV üzletigazgatónak a feladata, hanem sokkal inkább azoké a szervek, melyeket a közlekedésügyi miniszter elvtárs állított fel.

Mi a magunk részéről tiszteletben tartjuk a Kommunista Pártnak a magyar politikai életben való szerepét, de szeretnők, ha ez a szerep, különösen azért, mert hisz az ők is bent vannak szép számmal a kormányban, — a komoly és meggondolt bírálat jegyében állna, annál is inkább, mert hisz a nyugodt együttműködés előfeltétele egymás megbecsülése és tisztelete. Elvégre ebben az országban vannak még tisztességes és jószándékú hazafiak — a kommunistákon kívüli is, és nem lehet mindent elintézni a reakció mumusával. Ha valakinek oka van küzdeni a reakció ellen, akkor az a Kisgazda Párt, mely tízenöt évén át annyit szenvedett a reakciótól. De még sem lehet a reakció vádjának könnyelmű odadobásával diszkreditálni a polgárság és parasztság tisztá demokrátiás és magyar érzésű millióit és ezeknek a millióknak pártját. Így nem igen lehet együttműködésről beszélni. Furtós bottal mégsem illik külni a tárgyalóasztalhoz!

úrrá lehetünk a belpolitikai valóságban. A politikába az érzelmeket nem szabad belevinni. Itt csak a hideg ész a döntő. A legfontosabb feladat: az ország ügyét úgy irányítani, hogy ezt a telet és a rákövetkező tavaszt átvészeljük az új csúcsig. Ha ez zökkenő nélkül sikerül, győztünk!

— Az a véleményem, hogy az együttműködésből egyetlen egy pártot sem szabad kihagynunk, amely az újjáépítéshez egyetlen egy téglával is hozzájárult. Nem látszik más út számunkra, mint egy a mainál jobb konstrukciót elérni és demokratikusan később választani.

— Az angol rádió kifogás tárgyává teszi a tervezett közös listajelölést. Azt állítják, hogy ez nem demokratikus választás és

ha így választunk, az Egyesült Államok és Anglia Kormányának megfontolja, hogy korábbi ígéretéhez képest küldjön-e Budapestre követet. Nem tagadom, ez komoly gondot okoz nekünk. Ez azonban nem akadályozhat meg bennünket abban, hogy azt csináljuk, amit a mai viszonyok ismeretében helyesnek tartunk. Biztosra veszem, hogy ha egy angol, vagy amerikai diplomata idejön és megismeri mindazokat a szempontokat, amelyeket mind figyelembe kell venni, igazolnia bennünket. Ha nem igazolna, biztosíthatjuk arról, hogy legközelebb demokratikus választásokat tartunk, mondjuk pl. augusztusban. A főkérdés ma az, hogy az elkövetkező nehéz időszakot valamiképpen átvészeljük.

"Választunk, vagy nem választunk?"

Erdei belügyminiszter és Rákosi

A Nemzeti Paraszti Párt vasárnap választói gyűlést rendezett.

Erdei Ferenc belügyminiszter mondott beszédet Szegeden. Választunk vagy nem választunk —

mondotta többek között — ez ma az ország legfontosabb és legizgalmasabb kérdése. Az elkövetkező választások bizonyos kockázatot vetnek fel, annak kockázatát, hogy mikor ilyen rendkívüli nehéz helyzetben van az ország, vajjon a választási harc nem csap-e túl azon a mértékhátáron, amelyet még kibír az ország. Felmerült az a kérdés, hogyan enyhítenénk a választások esetleges kockázatát úgy, hogy abból a demokratikus tovább haladás keretében ki győztesen. Így vetődött fel annak a lehetősége, hogy a pártok egyezzenek meg egy közös listában. Ez természetesen sok ellentmondást váltott ki. Ez a meggyőzés már-már ügyeléstől létező, a vége azonban az, hogy mindaddig még nem sikerült. Megtörténhetik, hogy a választásokat el kell halasztani, ha nem jön létre meggyőzés. Az elhalasztás története egy közeli időpontra, de esetleg felmerülhet egy távolabbi el-

halasztás gondolata is.

Rákosi Máttyás, a Kommunista párt főtitkára budapesti beszédében foglalkozott a választások kérdésével a következőképpen:

— Felmerültek különböző tervek arra vonatkozóan, hogyan eszünk át az országos választásokon anélkül, hogy annyira megromolna a viszony a nagy pártok között, hogy a választások után nagyon nehezen lehessen újra létrehozni a nemzeti összefogást. Felmerült egy olyan terv pl., hogy az összes pártok egy közös listán induljanak. Ennek a tervnek az lett volna lényege, hogy nem engedte volna elvadásni, szélsőségekbe menni a pártokat. E terv nem valósult meg, illetve pillanatnyilag olyan a helyzet, hogy nagyon kevés a valószínűsége annak, hogy megvalósuljon. Ugyázták, a pártok külön fognak menni a választásokon, de ugyanakkor igen komoly erőfeszítések történnék arra, hogy a választások előtt biztosítottak kapjon a nemzet arra, hogy tekintet nélkül a választások eredményére, a nemzeti összefogás változatlanul fennmaradjon.

— Felmerültek különböző tervek arra vonatkozóan, hogyan eszünk át az országos választásokon anélkül, hogy annyira megromolna a viszony a nagy pártok között, hogy a választások után nagyon nehezen lehessen újra létrehozni a nemzeti összefogást. Felmerült egy olyan terv pl., hogy az összes pártok egy közös listán induljanak. Ennek a tervnek az lett volna lényege, hogy nem engedte volna elvadásni, szélsőségekbe menni a pártokat. E terv nem valósult meg, illetve pillanatnyilag olyan a helyzet, hogy nagyon kevés a valószínűsége annak, hogy megvalósuljon. Ugyázták, a pártok külön fognak menni a választásokon, de ugyanakkor igen komoly erőfeszítések történnék arra, hogy a választások előtt biztosítottak kapjon a nemzet arra, hogy tekintet nélkül a választások eredményére, a nemzeti összefogás változatlanul fennmaradjon.

A politikai helyzet, a koalíció fenntartása és a választás kérdése

A politikai helyzet tisztázására folyó tárgyalásokban kedden következtek be döntés, miután a pártok, így elsősorban a Független Kisgazda Párt nagyválasztmányja kedden tart gyűlést, melyen döntenek a kibontakozás körüli tervekéről.

Változatlanul a pesti sajtó értekezéseire vagyunk utalva egyelőre. A „Szabadság” értesítése szerint a választásokat november 4-én megtartják. A lap értesítése szerint a kormány megfelelő átajkítására okvetlenül sor kerül, azonban pillanatnyilag nem bizonyos, hogy ez a kormány-rekonstrukció a választások előtt megvalósul.

A „Világosság” a következőket

A magyar háborús bűnösök újabb csoportját hozták haza

A németországi szövetséges ellenőrző bizottság értesítette a magyar hatóságokat, hogy a háborús bűnösök újabb csoportját indították útunk vasárnap reggel. A szállító repülőgépek vasárnap a mátyásföldi repülőtérre érkeztek. A háborús bűnösök között ott volt Zöldi Márton esendőszázados, a hírhedt újvidéki vérengző. Omelka Ferenc Szalasi lghivebb embere, Görgey Vince SS százados, aki a sajtó hasábjain szolgált. Mohay Gyula nyilas főpolgármester. Temesváry László, a Nemzeti Bank elnöke, Dorozsai Bieber Gyula a közigazgatási bíróság nyilas-elnöke, Koltay László Hain Péter he-

MAGAS árat fizetek aranyért, ezüstért és briliánsért Takács Sándorné ékszerkereskedő Piac-utca 22.

írja: Illetékes helyen nyert értesítés szerint vasárnap a következő terv merült fel a válság megoldására. A pártok megállapodást kötöttek a választás előtt, hogy a koalíció mostani formában fennmaradva, tovább folytassa az újjáépítés munkáját. Ez azzal járna, hogy a fontos parlamentári kérdésekben előzetes pártközi megállapodás döntene. A választásokat esetleg megtartanák a külön listák alapján, de a koalíció előzetes tárgyalásokkal döntene minden kérdésben. Ez jelenleg a nemzeti egység kormányát. Nem igaz egyes lapoknak az a híre, hogy a 20 éveseket kizárnák a választásokból.

lyettese a magyar Gestapónál. Mainassy Odón hírhedt nyilas főideológus, Szügyi Géza miniszterelnökségi államtitkár, Bolváry István Szalasi személyi titkára, Matócsy Máttyás, az emult rendszer egyik politikai székakasa, Horváth Sándor pártszolgálatos, Kukulcs Edgárd pártszolgálatos és Jancsúr Gábor nyilas külügyminiszteri székartó.

A repülőgépből kiszálló foglyokat megbilincselésük után rab szállító kocsiba helyezték, amely elindult velük az Andrássy-út 60-ban ahol rövidesen megkezdik kihallgatásukat. (MTI)

Háló, ebédlő, kombinált szobák, konyhaberendezések, nemes perzsa szőnyegek, márkás festmények, üzletberendezés nagy választékban kaphatók.

Iványi Endre Amforgalmi iroda és Műkereskedésben, Piac u. 67. Mindenféle lakberendezési tárgyak vétele.

MA este 6 órákor Cirkuszhercegnő MA este 6 órákor KAMARA színház Warcenő mestersége

A francia választások eredménye

De Gaulle álláspontja győzött a népszavazáson

Vasárnap zajlottak le a francia-országi választások és a népszavazás az alkotmányjogi kérdésekben.

Két kérdésre választottak a választók a népszavazáson. Az első kérdés így szólt: legyen-e joga a nemzetgyűlésnek az új francia alkotmány kidolgozására. A második kérdés ez volt: korlátozzák-e a nemzetgyűlés jogkörét a végrehajtó hatalom erősítése végett.

Az első kérdésre 18 millió igen szavazatot osett, nemmel csak 840 ezren szavaztak. A második kérdésre igennel szavazott 13 millió kétszázötvenezer szavazó, nemmel hatmillióhatzszázötvenezer. A végeredmény De Gaulle álláspontjának győzelmet jelent.

A képviselőválasztások eredménye azt mutatja, hogy három nagy párt kapta a szavazatok nagy százalékát. Megiepetés a Katolikus Haladó Néppárt előretörése, míg a Radikális Párt szinte összeomlott. A Katolikus Haladó Párt új ala-

7. A nagyhorvátbajonati szavazókörzetben szintén két helyen lesz szavazás. A horvátbajonati osztrák szavazókörzetben a belsőkereskedelmi iskolában szavaznak a belsőkereskedelmi iskolák szavazókörzetében.

Páris. (Reuter): Hétfőn délelőtt kiadott hivatalos jelentés szerint 580 mandátum közül eddig 522 mandátum sorsa ismeretes. Ezek a következőképpen oszlanak meg: Kommunista 142, Katolikus Haladó Párt 140, Szocialisták 133, demokratikus köztársasági egység 26, radikális szocialisták 19, központi egység 12, ellenállásdemokrata szocialista egység 10, demokratikus szövetség 10, francia újjáépítés egységes mozgalma hat, pártok nélküli köztársasági huszonnégy.

Százmillió a gyógyszerárak helyreállítására

A népjóléti miniszter kérészközte, hogy a pénzügyminisztérium egyelőre 100 millió hitelkeretet bocsásson a háborús károkat szenvedett gyógyszerárak helyreállítására és a gyógyszerárak kiegészítésére. A hitelek az érdeklét gyógyszerészek az illetékes tisztifőorvos igazolása alapján a pénzügyintézetnél igényelhetik.

A Máv. új vezetői

A minisztertanács a kereskedelmi és közlekedésiügyi miniszter előterjesztésére, Varga László MÁV igazgatót, az Államvasutak elnökévé, Kopas Károly MÁV igazgatóhelyettesét pedig államvasúti igazgatóvá és egyben elnökhelyettesé kinevezte. (MTI)

Színház — Mozik

CSOKONAI SZÍNHÁZ Cirkuszhercegnő Cirkuszhercegnő Csütörtök Bemutató. A szerelem városa KAMARA SZÍNHÁZ Warcenő mestersége Minden este

APOLLO MOZGÓ: Vidám film. Hatalmas orosz jazz-film. Előadások: 1/3, 1/5 és 6.

PETŐFI MOZGÓ: Zenees amerikai film: „La Conga”. Előadások: 1/3, 1/5 és 6.

El a romokkal! Jegyezzünk Újjáépítési kölcsönt!

Nincs szó ostromállapotról

A moszkvai rádió közölte Riesz István magyar igazságügyminiszter rendelkezését a rögtönítélő bírásokkal tervezetéről. A rendelkezés — mondotta a rádió — nem jelelt ostromállapotot, hanem kizárólag arra hivatott, hogy a népmorális zűllése miatt erősen elszaporodott rablásoktól és betörésektől védelmezzen magyar életet és magyar vagyont.

Burgonya beszállítás

Felhívom az érdeklét gazdalközönséget, hogy rendelt értelmében burgonya vetésterületük után 400 négyzetméterrel 800 négyzetméterig hoidanként 2 mm, 800 négyzetméterrel 1 hoidanként 5 métermáza, 1 hoidlt 2 hoidlt 10 mm, 2 hoidlon felül hoidanként 20 mm burgonyát kötelesek a vásárlásra jogosított kereskedőnek a tél veremelés előtt hatóságilag megállapított áron beszállítani.

A gazdalkodó három napon belül köteles burgonyaterületét a termelés helye szerint illetékes községi előjáróságnak, Debrecenben a Gabonairodának (Sas u. 3. sz. városi adóhivatal udvarán) beszállítási ellenőrző lapjának feimutatása mellett bejelenteni.

A gazdalkodó saját háztartási és gazdasági szükségletén felül megmaradt burgonyáját csak vásárlásra jogosult kereskedőnek adhatja el. Polgármester.

Közönség szava

Gratulálunk a Kisgazda Pártnak a vasárnapi kommunista nagygyűlés után. Feltételezzük ugyanis, hogy a Kommunista Párt vasárnapi gyűlésén megjelent „bűnösök” — hat igazi keresztény ember — nem kétséges, hogy a magyar nép hol áll, mert itt nem titokban, hanem nyíltan, minden „kenyész néki” mutatta meg arcukat. Az a negatívum, amit ott látnak, már csak propagandisztikus szempontból — is bökkenő nélkül érkezőnek meg a Kommunista Pártnak, hogy ilyen módon, ilyen jó propagandát csinált a Kisgazda Pártnak — Több szemlelő.

Hadifogoly üzenetek

Romániában van: Geréb Pál gazdálkodó, hday, Debrecen. Berlinből üzen: Kádár Hona, Nyiregyháza. A pekingi fogolytáborban vannak: Pete Mihály Budapesti; v. Kovács Dező Budapesti; Papp Géza Budapesti. A Kaukázusban vannak: Gá Gyula honvéd Debrecen és Sarkady István költő Debrecen. Mindketlen jól vannak és üzeneteket küldik debreceni hozzátartozóiknak.

Hadifogoly üzenetek

Romániában van: Geréb Pál gazdálkodó, hday, Debrecen. Berlinből üzen: Kádár Hona, Nyiregyháza. A pekingi fogolytáborban vannak: Pete Mihály Budapesti; v. Kovács Dező Budapesti; Papp Géza Budapesti. A Kaukázusban vannak: Gá Gyula honvéd Debrecen és Sarkady István költő Debrecen. Mindketlen jól vannak és üzeneteket küldik debreceni hozzátartozóiknak.

Hadifogoly üzenetek

Romániában van: Geréb Pál gazdálkodó, hday, Debrecen. Berlinből üzen: Kádár Hona, Nyiregyháza. A pekingi fogolytáborban vannak: Pete Mihály Budapesti; v. Kovács Dező Budapesti; Papp Géza Budapesti. A Kaukázusban vannak: Gá Gyula honvéd Debrecen és Sarkady István költő Debrecen. Mindketlen jól vannak és üzeneteket küldik debreceni hozzátartozóiknak.

Hadifogoly üzenetek

Romániában van: Geréb Pál gazdálkodó, hday, Debrecen. Berlinből üzen: Kádár Hona, Nyiregyháza. A pekingi fogolytáborban vannak: Pete Mihály Budapesti; v. Kovács Dező Budapesti; Papp Géza Budapesti. A Kaukázusban vannak: Gá Gyula honvéd Debrecen és Sarkady István költő Debrecen. Mindketlen jól vannak és üzeneteket küldik debreceni hozzátartozóiknak.

Hadifogoly üzenetek

Romániában van: Geréb Pál gazdálkodó, hday, Debrecen. Berlinből üzen: Kádár Hona, Nyiregyháza. A pekingi fogolytáborban vannak: Pete Mihály Budapesti; v. Kovács Dező Budapesti; Papp Géza Budapesti. A Kaukázusban vannak: Gá Gyula honvéd Debrecen és Sarkady István költő Debrecen. Mindketlen jól vannak és üzeneteket küldik debreceni hozzátartozóiknak.

Mielőtt arany, ezüst, briliáns ékszerét eladja, mulassa meg Szelecsényinek SAS-UTCA 2.

Úszó időben óvja arcát, kezeltesse dr. BALASSA Zsigmondné kozmetikájában különleges krémekkel. Piac-u. 28/c.

Habselyem Combiné Nadrág Píró fonál- és kézimunka-üzletében. Kossuth-utca 4.

FIGYELEM! Varrógép, kerékpár, rádió, gramofon javítás. Autógen hűtőszigetelés! Horváth Tihomér műszerész mester. Deák Ferenc-u. 9.

Ékszerjavítások leggyorsabban készülnek Moskovits Sándornál Piac-utca 41. Arany, ezüst, drágakő bevitel.

foto Berzéli ATKÜLTÖZŐNK

Finom szövetet, férjruhát, télikabátot veszünk. Hozott anyagból fazont vállalunk! GRÜNFELD úriszabóság a régi helyen: Kistemplom mellett.

Egy vagon krumplicukor kiosztása

A Debrecen és Hajdú vármegye részére érkezett egy vagon krumplicukor értesülésünk szerint még a hét folyamán kiosztásra kerül. A közellátási szervek még a mai nap folyamán döntenek a kiosztás adminisztrációja felől. Rendelkezésre áll 98 mázsa burgonyacukor, amiből tekintettel arra, hogy Debrecen lakossága 125.000, Hajdú megyéé pedig 190.000, Debrecen

40, Hajdú vármegye pedig 60 százaléki fog kapni, arra is tekintettel, hogy Debrecenben egészségügyi intézmények vannak. A burgonyacukorban a terhes, szoptató anyák és a kisgyermekké hároméves korig részeshetnek. A burgonyacukrot a kereskedésekben kapják meg valószínűleg a jogosultak a körzeti iroda által kiadott utalvány alapján.

Teljes bizonytalanság a kenyér ára körül

A sütőszakosztály 56 pengős árat állapított meg

A debreceni hatósági kenyérelátás körül teljes a bizonytalanság. Hétfőn több debreceni pék a kenyér kilóját a legutóbb engedélyezett 30 pengős ár helyett 56 pengőért árúsította, ami érthető megértelettel keltei a közönség körében, viszont a legtöbb péküzletben a régi áron adták a kenyeret.

gőrért adják a hatósági kenyér kilóját és ezt közölték a hatósággal is és függetlenül attól, hogy azok hozzájárulnak-e vagy sem, 56 pengőért adják a kenyeret.

A szakosztály felhívta tagjait, hogy aki a hatósági lisztből nem

tud megfelelő jöminőségű kenyeret sütni, az adja vissza a lisztet és ne vállaljon süstést, mert ma minden kenyérre szükség van és nem lehet lisztet rossz élvezhetetlen kenyér sütésére pazarolni. A mulasztó pékek ellen szigorúan eljárnak.

Kimondotta az ülés, hogy az 56 pengős kenyérbe kötelező eigen-dő só besítése és aki ezt nem tartja be és só nélkül süti kenyeret, az ellen iparendély megvonására tesznek javaslatot.

A szakosztály kimondotta, hogy a fakérdést rendezni kívánja. Nem kíván mindent a városból és a pékek maguk is közreműködnek, hogy fát szerezzenek. Fát akarnak kitermelni és ennek végrehajtására egy bizottságot küldtek ki Tóth Gyula, Lovász J. és Kállai pékmesterek személyében.

Megkezdtek a valutaárfolyamok hivatalos jegyzését
Egy dollár = 8250 pengő

A Magyar Nemzeti Bank közli, hogy október 22-én megkezdte a valutaárfolyamok hivatalos jegyzését. Dollár bankjegyek árfolyama: egy dollár 8250 pengő. Az árfolyam megállapítása az úgynevezett vevőparitás elve alapján történt, tehát azon a színvonalon, amely megfelel a magyarországi árszínvonal és az Egyesült Államok árszínvonal közötti viszonyoknak. Az árfolyamok jövőbeni megállapítása ugyancsak ez elv figyelembevételével fog történni. Az árfolyamok hivatalos jegy-

zésének megkezdésével egyidejűleg a Magyar Nemzeti Bank a külföldi fizetési eszközök, követelések és értékpapír, továbbá az arany bejelentése és rendelkezésre bocsátása tárgyában kiadott 7160/1945. M. E. sz. rendelet 10. paragrafusa alapján felhatalmazta a deviza forgalom lebonyolításával megbízott pénzügyminiszter, hogy a bejelentés tartama alatt önként felajánlott, hivatalosan jegyzett valutákat a felektől a Magyar Nemzeti Bank számlájára megvásárolhassák. (MT)

Rendelet az árelenőrzésről

A kormány most kiadott rendelete az áralakulás irányítása, ellenőrzése, valamint az ezzel kapcsolatos intézkedések megtételét a közellátásügyi miniszter hatáskörébe utalja.

A rendelet értelmében a közellátási miniszter minden áru és gazdasági jellegű szolgáltatás irányárát, vagy legmagasabb, illetve legalacsonyabb árát szabályozhatja, továbbá a közellátásügyi miniszter állítja össze azoknak a cikkeknek, szolgáltatásoknak jegyzékét, amelyeket csak előzetes ármezőelhatározás után lehet forgalomba hozni. A közellátásügyi miniszter állapítja meg azt is, hogy melyik cikkek árát lehet csak külön engedély alapján emelni. A rendelet felhatalmazza a minisztert a kereskedői haszon megállapítására.

A rendelet értelmében a fizeté-

sek, munkabérek, közszolgáltatások, az egyedárasági cikkek, vasúti, posta stb. díjazás és nyomdai termékek árának megállapítása nem esik a közellátásügyi miniszter hatáskörébe. Az ötmillió feletti közhatalosági megrendeléseket a közellátásügyi miniszternek be kell jelenteni. A közellátásügyi miniszter egyetértésben az érdekeltektől megállapítja, bármely vállalatot állandó árelenőrzés alá helyezhet és árelenőrzést rendelhet el. A közellátásügyi miniszter elrendelheti, hogy a rendelkezés értelmében valamennyi vállalatnál mutakozó árközlőnyomtatványt ki kell készíteni és az állam számára fizessék be. A miniszter úgy is rendelkezhet, hogy a bevételi többletet a meghatározott közszükségleti cikkek árának mérséklésére fordítja.

Három napra betiltották a „Kossuth Népet“

MTI jelenti: Az illetékes hatóság a „Kossuth Népe“ című budapesti politikai napilapot az október 20-i számában megjelent és a belpolitikai helyzetre vonatkozó tételeiről közleménye miatt 3 napra, október 24-ig bezáróan betiltotta.

Kelengyétől burgonyacukorig mindent loptak a vasuton

A debreceni rendőrségre tömegesen érkeznek be bejelentések vasúti lopások ügyében. Különösen a teherárúkat dézsmálják álmadon. Legutóbb Módr Irén Arany János-utca 25. szám alatti lakos tett feljelentés ismeretlen tettes ellen, aki teherárúként feladott egymillió értékű kelengyét ellopta. Ugyancsak megdézsmálták vasúti tolvajok a Debrecen és Hajdú megye részére kiutalt vagon burgonyacukrot és kéntmázasnyi mennyiséget ellopják belőle. A rendőrség erélyes intézkedésekkel igyekszik véget vetni a sorozatos vasúti lopásoknak.

Meggyilkoltak és elföldeltek egy férfit Pállagon

Pállagon az erdő közelében rablógylókosságot fedeztek fel. Egy középkorú férfit ismeretlen tettesek meggyilkoltak, fejét tőpárral szétverték és utána kirabolták. Pénzt és ruhát, cipőjét elvitték. A szétvert fejű áldozatot ezután hevenyészett gödörben elföldelték.

A gyilkosság ügyében a tanyai kapitányság megindította a nyomozást és helyszíni szemlét tartott az áldozat kitételének megállapítása és a tettes kézrekerítése végett.

800.000 pengő értékű ékszerrel lopott egy diáklány

Balogh Piroska kozmetikusnő fejte entést tett a rendőrségen egy magát kereskedelmista diáknak kiadó 16-17 éves leány ellen, aki a Dégenfeld tér 10. sz. alatti lakásán megjelent és néhány pere alatt, míg a szobában magára hagyta hat darab aranyékszert ellopott 800.000 pengő értékben. A rendőrség megindította a nyomozást az ékszerlovaj diáklány kézrekerítésére.

H I R E K

KÖZBESZÓLÁS

Nagy sóhiány van Debrecenben. A közellátás végre gondoskodott hatósági sókiosztásról. Fejenként húsz dekagramm só kiosztását hirdette meg. De hétfőn délelőt már nem lehetett sót kapni. Az igényjogosultak száza hiába jártak sorba a fűszerkereskedéseket jegeikkel, mindenütt azt a választ kapták: elfogyott.

Érdekes, hogy a szabad forgalomban levő só nem fogy el olyan hamar. Azt lehet kapni némely helyen kilónként kétezrepengős áron. De ki tudja azt megfizetni. Így aztán nem csak a hatósági só fogy ki, hanem a közönség türelme is...

Időjárásjelentés: Valamivel élénkebb délkeleti, déli szél, kedden a Dunántúl délnyugati részén több felhő, nyugaton esetleg már kisebb futó esők. Reggeli ködök, a nappali hőmérséklet kissé emelkedik.

Szendrey Sándor alpolgármester hétfőn Budapestre utazott, Ary Lajos főtanácsos, a számvetőség főnöke nolnap utazik Budapestre. A városi főtisztviselők főleg gazdasági és pénzügyi kérdéseket tárgyalnak meg Budapesten, különösen a munkabérek emelkedésével előállott új helyzetet, amely teljesen felborította az újjáépítési programot és a város pénzügyi számításait.

A belügyminiszter elrendelte, hogy a német állampolgárságú háborús bűnösök által elkövetett büncselekményeket fel kell kutatni és be kell jelenteni a városi el-sőfőköri közg. hatósághoz Kossuth u. 20. földszint 27. szoba. Felhívom a város közönségét, hogy ha tudomása van arról, miszerint német állampolgárságú háborús bűnös a város területén büncselekményt követett el vagy vagonnyi kárt okozott, úgy azt bizonyítékokkal együtt a városi elsőfőköri közg. hatósághoz haladéktalanul jelentse be. Városi Tanács.

Örleli engedélyek kiadása. Aki 1945 augusztus 20-ig háztartási szükségletének fedezésére szabadforgalomban kenyérgabonát vásárolt, örleli engedélyt az illetékes körzeti irodában november 1-ig kérhet. Polgármester.

Hajdúsámban nagyszabású ünnepély keretében leplezték le a szovjet hősök emlékművét. Az ünnepélyen résztvett Torma Kálmán alispán is Pásztor József vármegyei aljegyzővel. Az ünnepi beszédet Máró Imre tartotta.

Értesítés. A vasutasok „Szárnyaskerék“ Önk. és Öns. Egyesülete október 28-án délelőt 11 órakor, határozatképtelenség esetén november 6-án délután 3 órakor rendkívüli közgyűlést tart. Tárgy: Épitkezés folytatása. Elnökség.

Mástélmillió lopást nyomozott ki a rendőrség. Klein Jenőné Bajcsy Zsuzsanna utcai lakos feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki a múlt évben elásott értékes ruhát, feléreműt, agy neműt mintegy másfélmillió pengő értékben felásta és ellopja. A rendőrség nyomozást indított a tettes kézrekerítésére és Szabó Sándor ny. főhadnagy bravuroz nyomozással egy bellegelő tanyán megtalálta az ellopott értékeket, szintén elásva, de jó néhány kilométerrel távolabb az eredeti eláási helytől. A tettest előállították a rendőrségre és megindult az ügyben a vizsgálat.

Férfiruha - Nőikabát Férfiszövet-Bélésáru VÁGÓ-RUHA
Piac- és Széchenyi-u. sarok

HÓRA ENDRE órás, ékszerész
szaküzlete novemberig Kossuth-utca 2. szám.
Uj cím november 1-től Piac-utca 20.
Városháza (Tóth Gyula-tele vaskereskedés) Arany, ezüst, drágakő vétel.

Termelői biztosok. A földművelésügyi miniszter dr. Novy Ferdinánd állami gazdasági főfelügyelő, berettyóújfalui lakost a Tisza jobbpart területére és Nádudvari Sándor állami gazdasági felügyelő, keszthelyi lakost a Tiszántúli területére kerületi termelési biztossá kinevezte.

Sebestyén Emilia szociális előadó Hajdúböszörményben, Hajdúdorogon, Hajdúnánáson, Püspökkladányban és tíz községben tart a hónap folyamán a korszerű táplálkozással és családvédelemmel kapcsolatos előadásokat.

Dr. Fazakas Sándor egyetemi m. tanár, szemorvos rendel a Bika bérházban.

A debreceni népbíróság hétfőn tárgyalta Takács Mária téglási közellátási díjok bűnügyét. A vádirat szerint a téglási, hajdúhadházi gettóban hatáskörét meghaladóan járt el a zsidóértékek összeszedésében és négy láda zsidó ingót vitt volna a lakására. Vádolta a népbíró azzal is, hogy a múlt években a közellátásnál durván bánt a felekek, cukrot csak vaj, tej stb. ellenében adott. A tárgyaláson Takács Mária tagadta a vádakot. A zsidóvagon összeszedését a csendőrség végezte, ő csak kirendelés folytán segédkezett. Zsidó holmit nem vitt a lakására, árverésen vett meg egy ládát és pár apróbb háztartási cikket. A közellátásnál minden hatáskör, juttatás Trencsényi János főjegyzőt illette, ő nem döntött. A bíróság több tanút hallgatott ki. Borsos István, a község vezetőjegyzője megerősítette Takács Mária védekezését. Több tanu ellentétes vallomást tett. A népbíróság a tárgyalást elnapolta és újabb tanukat idéz meg.

DIVATLAPOK

legújabb model újdonságok nagy választékban egyházi, népkislati és közgazdasági nyomtatvány raktár Szikszay-nal Püspöki palota

BÚZÁT, rozst, árpát, tengerit minden mennyiségben VÁSÁROL az APAFI GŐZMALOM

Aranyért, ezüstért, briliánsért magas árat ér el **STASSIK LAJOS** ékszerésznél Piac-u. 56.

Férfi és női szövetek, bélésáru nagy választékban vásárolhatók Tiszántúli Textilházban Piac-u. 22. (Első Takareképület).

Vadbőröket, pézsmát, görényi, nyestet, hürcsögöt és mindenféle áru Robicsék Bernát a legmagasab árban megveszi. Zugó-u. 7. Telefon: 277.

ARANYAT EZÜSTÖT PÉNZNEKEMET ÓRAKAT magas áron vásárol **ENGEL** ékszerész Benyáts áruházban

Mindenféle kötést vállalok. Rákóczi-u. 17. Vagymentő. Bádagos u. 1.

BUDAPESTRE autó szerdán (i. hó 24-én) indul. Személy- és áruszállítást vállal. Előjegyzés: Kisdohivatal Piac-utca 49.

SZEMÉLYESEN VEZETEM ISMÉT
írógépüzletemet - szaküzletemet. — Békebeli szolid munka, szolid áruk, a 20 év óta megszokott szakérsőséggel. Irodagép, kelesztő vaszek, eladók, becserelek. Gépírtás, másolás, diktálás. **MURAY PIAC-U. 63.**

